

Πρωτοβουλία για ένα Πολύμορφο Κίνημα στην Ψυχική Υγεία

Την Πέμπτη 10/11 πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση διαμαρτυρίας στο Δρομοκαΐτειο με αφορμή το περιστατικό ξυλοδαρμού ψυχικά πάσχοντος από αστυνομικούς. Όπως αναφέρουμε και στην τελευταία μας ανακοίνωση «ένας ψυχικά πάσχων σε κατάσταση διέγερσης, που τον είχαν προσαγάγει για εξέταση με εισαγγελική εντολή, χτυπήθηκε αλύπητα από αστυνομικούς που βρίσκονταν σε απόλυτη θέση ισχύος». Το συμβάν έλαβε χώρα εντός του ψυχιατρικού νοσοκομείου και οι θεσμικοί φορείς του τήρησαν μια στάση σιωπής και αποστασιοποίησης, δηλώνοντας κυνικά για «μικροεπεισοδιάκι» με ασθενή «που δεν είχαμε ακόμα παραλάβει».

Η συγκέντρωση είχε ως στόχο να κρατήσει το θέμα ανοικτό, να σπάσει τη σιωπή που συχνά πλακώνει τέτοια περιστατικά και να ενημερώσει τη διοίκηση του νοσοκομείου πως έξω από τους τοίχους του ψυχιατρείου υπάρχουν ενεργά πολιτικά υποκείμενα που βλέπουν, ακούνε, νοιάζονται και δε σιωπούν. Παράλληλα αποτέλεσε μια ευκαιρία να θυμηθούμε πως τέτοια ζητήματα διακινούν και κινητοποιούν σε μεγάλο εύρος κοινωνικές και πολιτικές ομάδες. Έτσι στη συγκέντρωση συμμετείχαν εκτός από τη συλλογικότητά μας που έκανε το αρχικό κάλεσμα, το σωματείο ληπτών υπηρεσιών ψυχικής υγείας «Αυτοεκπροσώπηση», σύλλογοι οικογενειών (ΣΟΨΥ Κορυδαλλού και ΣΟΨΥ Βορείων Προαστίων), η Κίνηση Οικογενειών και Φίλων για την Ψυχική Υγεία – ΚΟΦιΨΥ, οι συλλογικότητες Pasamontaña (Κορυδαλλός) και

Παπουτσάδικο (Χαϊδάρι), η Ανοιχτή Λαϊκή Συνέλευση Περιστερίου, άνθρωποι από την Κοινότητα των Κατειλημμένων Προσφυγικών και από τη συνέλευση Solidarity with migrants, σύντροφοι και συντρόφισσες, φίλες και φίλοι μας. Κατά τη διάρκεια της κινητοποίησης, τριμελής αντιπροσωπεία των συγκεντρωμένων συναντήθηκε με τη Διοίκηση του Δρομοκαϊτείου. Ακολουθεί μια σύντομη ενημέρωση σε σχέση με το τι μάθαμε από αυτή τη συνάντηση, στην οποία παρόντες ήταν ο πρόεδρος του Δρομοκαϊτείου Αντώνιος Χλωρός, ο αναπληρωτής διοικητής Ευάγγελος Κονταξάκης, ο αντιπρόεδρος, ψυχίατρος, Θεόδωρος Καρατζάς και ο διευθυντής διοικητικής υπηρεσίας Μανώλης Οικονομάκης.

Καταλάβαμε πολύ καλά πως η παρουσία μας, όπως και κείμενα που έχουν βγει και κυρίως από την ΟΕΝΓΕ, τους έχουν θορυβήσει. Εικάζουμε πως μέσα από τα ασυλικά τείχη μοιάζει να κρατούνται καλά φυλαγμένα «μυστικά» και κάθε κίνηση που έρχεται να «σηκώσει το χαλάκι» να δημιουργεί ανησυχία. Δεν μπορούμε να εξηγήσουμε αλλιώς το γιατί έδειξαν όλοι τους τόσο θορυβημένοι. Όλη η θεσμική τετράδα φώναζε, διέκοπτε ο ένας τον άλλο, μιλούσαν ακατάπαυστα φλυαρώντας, απειλώντας, αλλά ουσιαστικά σιωπώντας. Ενώ μας ζήτησαν να τους ενημερώσουμε για το λόγο της κινητοποίησης (δήθεν δεν ήξεραν), ποτέ δεν μας άφησαν να ολοκληρώσουμε μία πρόταση.

Μάθαμε πως είναι αντιδεοντολογικό να καταγγέλλει κανείς τη σιωπή και έτσι ένας από τους εκπροσώπους μας, που ήταν γιατρός, απειλήθηκε με καταγγελία στον Ιατρικό Σύλλογο (!). Όλα όσα αναφέρονται στο κείμενο που τους δώσαμε θεωρήθηκαν συκοφαντίες και ψεύδη που επισύρουν μηνύσεις. Ο Διοικητής προτίμησε να μην μιλήσει από το θεσμικό του ρόλο αλλά από τη μακρόχρονη θητεία ως εισαγγελέας, απειλώντας κι αυτός με μηνύσεις που επιφέρουν αποζημιώσεις 250.000 ευρώ (!).

Μάθαμε ακόμη πως ο πρόεδρος, όταν μίλησε με τη δημοσιογράφο «δεν ήξερε, δε γνώριζε, μόλις είχε έρθει… πως αυτά έγιναν πριν την παραλαβή του ασθενή … πως είναι όπως αν είχε γίνει σε άλλο μέρος», σε άλλο χρόνο, σε άλλο κόσμο. Μάθαμε δηλαδή πως άνθρωποι που βρίσκονται σε θέση ισχύος «είναι στον κόσμο τους». Ακόμα κι όταν προς το τέλος ψιθύρισαν πως «εμείς δε θέλουμε την αστυνομική βία», σιώπησαν όταν τους ζητήσαμε να το δηλώσουν ανοικτά από τον θεσμικό τους ρόλο. Μας κοίταγαν στα μάτια και μας κουνούσαν το δάκτυλο όταν μας απειλούσαν, αλλά όταν χρειάστηκε να πάρουν ανοικτά θέση χαμήλωσαν το βλέμμα.

Ακούσαμε να επικαλούνται τον αγώνα τους για τα δικαιώματα των ασθενών, μέχρι και δάφνες από τον αγώνα τους στο Πολυτεχνείο (!) επικαλέστηκαν – και κάπου εκεί η λογική τερμάτισε. Εμείς δεν ξέρουμε τη διαδρομή του καθενός στους «αγώνες και στις διεκδικήσεις», ούτε έχουμε σκοπό να «αδικήσουμε». Μάθαμε όμως, για άλλη μια φορά, πως

δεν αρκεί να λες τι έχεις κάνει στη χούντα, αλλά και να παίρνεις την ευθύνη που σου αναλογεί όταν η αστυνομική βία και η βαρβαρότητα είναι έξω από την πόρτα σου.

Για να μην πολυλογούμε… Αυτοί που μας απειλούν με μηνύσεις για συκοφαντία και με καταγγελίες, ας θυμηθούν να απαντήσουν σε κάποια ερωτήματα:

Θέλουμε να ξέρουμε αν οι συστάσεις (με αρ. Α.Π. Φ. 6691/ΑΣ 582/24-07-2018 έγγραφο της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στο Συμβούλιο της Ευρώπης) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, είναι συκοφαντικές. Περιμένουμε να μας πουν τι έκαναν σε σχέση με τους «ισχυρισμούς για άσκηση βίας σε καθηλωμένους ασθενείς», για την «υπερβολική χρήση φαρμακευτικών σκευασμάτων και αφετέρου πολύ περιορισμένη προσφορά ψυχοκοινωνικών δραστηριοτήτων», τη «χρήση υψηλών δόσεων, ενδομυϊκών αντιψυχωτικών ενέσεων κατά τις πρώτες ημέρες μετά την εισαγωγή των ασθενών στο Νοσοκομείο», με «τη μεγάλη χρονική διάρκεια εφαρμογής των μέτρων περιορισμού» και τους «ακατάλληλους τρόπους εφαρμογής και ελλιπή καταγραφή της χρήσης τους», με την «περιορισμένη χρονικά πρόσβαση των ασθενών σε τηλεφωνήματα». Κι όλα αυτά είναι μόνο όσα είδε η επιτροπή στη σύντομη και, από όσο γνωρίζουμε, ανακοινωμένη επίσκεψή της. Είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε πως τα πράγματα είναι ακόμα χειρότερα και πως 4 χρόνια μετά τις συστάσεις οι συνθήκες έχουν επιδεινωθεί.

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε αν ο κ. Καρατζάς που απειλεί με καταγγελίες στον Ιατρικό Σύλλογο γνωρίζει πως στον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας (Ν 3418/2005, άρθρο 28) αναφέρεται πως «ο ψυχίατρος οφείλει να ενημερώνεται, να εκπαιδεύεται και να επιμορφώνεται τακτικά σε θέματα που αφορούν τόσο τις εξελίξεις της επιστήμης του, όσο και την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των θεμελιωδών ελευθεριών των ανθρώπων που πάσχουν από ψυχικές διαταραχές, καθώς και στην αποφυγή και τον έλεγχο της βίας». Ποιες ενέργειες έχουν γίνει από την πλευρά του, τόσο σε σχέση με τα όσα καταγράφονται παραπάνω, όσο και σε σχέση με το συγκεκριμένο συμβάν αστυνομικής βίας; Οι αναφορές στο Πολυτεχνείο, πέρα από το γραφική σημειολογία τους, όταν υπάρχουν καταγγελίες για καθηλώσεις που διαρκούν μέρες μοιάζουν τουλάχιστον υποκριτικές.

Επίσης, είναι άραγε θεσμικά και κοινωνικά «δεοντολογικό», ο κ. πρόεδρος να συνεχίζει να επικαλείται πως όλα αυτά έγιναν κάπου μακριά, «πέρα από τη δικαιοδοσία του»; Αφού ακούσαμε κηρύγματα περί δεοντολογίας, τι γνώμη έχουν για την εκφρασμένη σε δημοσιογράφο θέση του προέδρου ότι «ο ασθενής που έρχεται εδώ κατ’ εντολή εισαγγελέα για κάποια βίαιη πράξη, μπορεί να σκότωσε τη μητέρα του, δεν τον περιμένουμε με

λουλούδια...». Τέτοιες νοοτροπίες γεννούν τον κοινωνικό αποκλεισμό και το στίγμα.

Τέλος, θέλουμε να κλείσουμε με ένα ακόμα μάλλον ρητορικό ερώτημα που προκύπτει από τη διαπίστωση πως όταν ο Διοικητικός Διευθυντής (που βέβαια στις αρχικές δηλώσεις του μιλούσε για ένα «μικροεπεισοδιάκι»), ίσως η μοναδική νηφάλια φωνή από τους «οικοδεσπότες» μας, έστρεψε τη συζήτηση στο «συμβάν που πραγματικά έγινε» και προς τιμήν του το αξιολόγησε επιτέλους ως «σοβαρό», ακούστηκαν φωνές που εξέφραζαν την «καταδίκη της βίας»: Μέσα στα γραφεία σας μιλάτε για καταδίκη της βίας. Θα βρείτε το θάρρος να μιλήστε ανοικτά και δημόσια;

Φύγαμε με ανάμεικτα συναισθήματα. Είχαμε από τη μία ταραχή, γιατί είδαμε το θεσμικό πρόσωπο της βίας (συγκαλυμμένες απειλές, φωνές και μισόλογα) και από την άλλη το χαμόγελο από τη λαϊκή παροιμία «φωνάζουν όλοι, φωνάζει κι ο κλέφτης». Τους υποσχόμαστε να τους κρατάμε ενήμερους για τις δράσεις μας. Συνεχίζουμε να περιμένουμε από την αρμόδια Επιτροπή Ελέγχου και Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχικές Διαταραχές να πάρει θέση σχετικά με το συμβάν. Συνεχίζουμε να καλούμε σε διαρκές νοιάξιμο και εγρήγορση για τη βία που δημιουργεί σιωπή, για τον κοινωνικό αποκλεισμό που βαθαίνει κάθε φορά που τα συμβάντα δε μας αφορούν γιατί «δεν είναι στη δικαιοδοσία μας».

Πρέπει όμως να κρατήσουμε κάτι σημαντικό, ως ενεργά υποκείμενα του ταξικού πολέμου που διεξάγεται σε κάθε τομέα της κοινωνικής μας ζωής: Έχουμε δύναμη και μπορούμε να διεκδικούμε με αξιώσεις χωρίς να κάνουμε εκπτώσεις στο λόγο, τις πρακτικές μας, στην υπεράσπιση της αξιοπρέπειας. Είτε αυτό λέγεται μισθός, είτε συνθήκες εργασίας, είτε κοινωνικές δομές όπως η υγεία. Λίγες συλλογικότητες, αποδείξαμε ότι μπορούμε να ταράξουμε τα αφασιακά λιμνάζοντα νερά της φαρμακοκαταστολής, των καθηλώσεων και της βίας.

11/11/2022